

Öryggi og heilbrigði innfluttra matvæla og dýra

Þorvaldur H Þórðarson

frkv.stjr. Inn- og útflutningsmála Mast

Öryggi og heilbrigði innfluttra matvæla og dýra

Lög um Matvælastofnun tóku gildi 1. jan. 2008.

Samsteypa úr Landbúnaðarstofnun og
matvælasviðum Umhverfisstofnunar og
Fiskistofu.

Inn- og útflutningsskrifstofa tók til starfa
1. apríl 2008.

Flokkun eftirlits

- Eftirlit með innflutningi lifandi dýra. Gæludýr (hundar, kettir, nagdýr, kanínur, páfagaukar) – Loðdýr – Frjóegg – Fuglar
- Dýraafurða (mjólkurafurðir, kjöt, veiðiminjar o.fl.) – Hráar – Hitameðhöndlaðar Reiðtygi, fatnaður, notaðar landb.vélar, sportveiðibúnaður
- Lifandi fiskar og fiskafurðir
- Önnur matvæli s.s. Hnetur, krydd, o. xxx

Öryggi og heilbrigði innfluttra matvæla og dýra

- Lifandi dýr
- Dýraafurðir
- Lifandi fiskur of fiskafurðir
- Hnetur krydd o.fl.
- Ísl. Reglur
- Ísl. Lög og reglur
- EES samningur. Grunnur EB – reglur
- Vöktun í samstarfi við tollyfirvöld.

Öryggi og heilbrigði innfluttra dýraafurða

Reglugerð nr. 509/2004 um varnir gegn því að
dýrasjúkdómar og sýktar afurðir berist til
landsins.

Eftirtaldar afurðir dýra og vörur sem geta borið með sér smitefni er valda sjúkdómum í dýrum og mönnum er óheimilt að flytja til landsins samanber þó nánari útlistun í IV. kafla:

- a. Hrátt kjöt, unnið sem óunnið, svo og innmat og sláturúrgang.
- b. Dýrafóður sem inniheldur:
  1. Sjálfdauð dýr, þ. á m. dauðfædd og ófædd dýr (dýrafóstur).
  2. Dýr sem slátrað hefur verið vegna útrýmingar dýrasjúkdóma.
  3. Dýraúrgang þ. á m. blóð úr dýrum sem við kjötskoðun eru dæmd óhæf vegna smitsjúkdóma.
  4. Þá hluta dýra sem slátrað er með eðlilegum hætti, en koma ekki til kjötskoðunar. Þetta gildir þó ekki um húðir, skinn, blóð og svipaðar afurðir.
  5. Kjöt, alifuglakjöt, fisk, villibráð og matvæli gerð úr dýraafurðum sem hafa orðið fyrir skemmdum.
  6. Dýr, ferskt kjöt og alifuglakjöt, fisk, villibráð, kjöt- og mjólkurafurðir sem almennt myndu ekki standast kröfur dýralæknayfirvalda til innflutnings.
  7. Dýraafurðir og dýraúrgang sem inniheldur leifar af aðskotaefnum sem eru hættuleg mönnum og dýrum.
  8. Fisk eða fiskúrgang sem dæmdur hefur verið óhæfur til manneldis vegna smitsjúkdóma.
  9. Afurðir úr áhættusömum dýravefjum, svo sem mænum, heilum, hausum og milti úr nautgripum og sauðfé.
  10. Afurðir sem mengast hafa eftir hitameðferð.
- c. Kjötmjöl, beinamjöl og fóðurvörur unnar úr afurðum eða úrgangi spendýra og fugla.
- d. Ull, notaða poka eða aðrar umbúðir, fiður, fjaðrir, dún, stráteppi, strákörfur, og óunnið dýrahár. Undanþegin eru sótthreinsuð hrá skinn, húðir, veiðiminjar og dauð dýr/fuglar sem ætlunin er að stoppa upp enda fylgi vottorð um fullnægjandi sótthreinsun að mati yfirdýralæknis.
- e. Ómeðhöndluð egg, eggjaskurn og eggjaafurðir.
- f. Ógerilsneydda mjólk og mjólkurafurðir unnar úr ógerilsneyddri mjólk.
- g. Hey, hálm, alidýraáburð, gróðurmold, mó og rotmassa, blandað alidýraáburði.
- h. Blóð, sermi og aðrar lífrænar vörur úr dýraríkinu, þ.m.t. sýklar, veirur, blóð-, blóðvatns-, frumu-, vefja- og dýraeggjahvítusýni.
- i. Notuð reiðtygi og ósótthreinsuð reiðföt, óhreinan fatnað og tuskur svo og búnað sem notaður hefur verið til geymslu og flutninga á dýrum og dýraafurðum.
- j. Notaðar landbúnaðarvélar og áhöld, þar með taldar hestakerrur og önnur tæki sem notuð hafa verið í landbúnaði.
- k. Notaðan veiðibúnað til stangveiði, nema að undangenginni sótthreinsun.

Soðin eða unnin matvæli.

- a. Opinbert uppruna- og heilbrigðisvottorð.
- b. Soðnum sláturafurðum og matvælum, sem ekki eru niðursoðin, fylgi opinbert vottorð, sem staðfestir að varan hafi hlotið hitameðferð, þannig að kjarnhiti hafi náð **72°C í 15 sekúndur**, sé það ekki staðfest í uppruna- eða heilbrigðisvottorði, sbr. a-lið, eða hafi hlotið sambærilega meðferð að mati yfirdýralæknis.
- c. Mjólk og mjólkurafurðum fylgi opinbert vottorð sem staðfestir að varan sé gerilsneydd eða unnin úr gerilsneyddri mjólk, sé það ekki staðfest í uppruna- og heilbrigðisvottorði, sbr. a-lið, eða hafi hlotið sambærilega meðferð að mati yfirdýralæknis.
- d. Eggjum og eggjaafurðum fylgi opinbert vottorð sem staðfestir að varan hafi verið hituð í **65°C í fimm mínútur**, sé það ekki staðfest í uppruna- og heilbrigðisvottorði, sbr. a-lið, eða hafi hlotið sambærilega meðferð að mati yfirdýralæknis.
- e. Opinbert vottorð sem staðfestir að afurðir séu unnar í **afurða-/vinnslustöðvum, viðurkenndum af Evrópusambandinu, aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða bandarískum yfirvöldum, til útflutnings og/eða sölu innan þessara ríkjasambanda.**

Hrá matvæli.

- a. Opinbert uppruna- og heilbrigðisvottorð.
- b. Opinbert vottorð sem staðfestir að dýrum, sem afurðirnar eru af, hafi ekki verið gefin vaxtarhvetjandi efni á eldistímanum.
- c. Vottorð sem staðfestir að vörurnar hafi verið geymdar við a.m.k. **-18°C í einn mánuð** fyrir tollafgreiðslu.
- d. Opinbert vottorð sem staðfestir að dýrunum, sem afurðirnar eru af, hafi verið slátrað í sláturhúsum og afurðirnar unnar í vinnslustöðvum, viðurkenndum af **Evrópusambandinu, aðildarríkjum Evrópska efnahagssvæðisins eða bandarískum stjórnvöldum, til útflutnings og/eða sölu innan þessara ríkjasambanda.**
- e. Opinbert vottorð sem staðfestir að afurðirnar **séu lausar við salmonellusýkla.**
- f. Slátur- og mjólkurafurðir og egg skulu uppfylla ákvæði gildandi reglugerðar um aðskotaefni í matvælum.
- g. Varan skal merkt í samræmi við gildandi reglur um merkingu, auglýsingu og kynningu matvæla.

Öryggi og heilbrigði innfluttra dýraafurða

Innflutningsleyfi.

Landbúnaðarráðherra er heimilt, að fenginni umsögn yfirdýralæknis, að leyfa innflutning á vörum, sem taldar eru upp í 3. gr., sbr. 10. gr. laga nr. 25/1993 um dýrasjúkdóma og varnir gegn þeim, ásamt síðari breytingum, enda þyki sannað að ekki berist smitefni með þeim er valda sjúkdómum í dýrum og mönnum og þau skilyrði sem sett hafa verið fyrir innflutningnum séu uppfyllt sjá þó 8. gr.

Þegar sótt er um innflutning á hrárrí eða ósótthreinsaðri vöru skv. 1. mgr. í fyrsta sinn skal innflytjandi láta landbúnaðarráðuneytinu í té nauðsynlegar upplýsingar um vöruna til athugunar og samþykkis áður en varan er send frá útflutningslandi.

Öryggi og heilbrigði innfluttra dýraafurða

Framkvæmd eftirlits með dýraafurðum.

- Innflytjendur senda Mast gögn um innflutninginn þ.m.t. Tollskýrslu og Uppruna og heilbr vottorð.
- Hitameðhöndlaðar vörur: Afgreiðsla beint til innflytjanda.
- Hrá matvæli: Áritun Mast og slr.

Breytingar og ástæður

Þorvaldur H Þórðarson

frkv.stjr. Inn- og útflutningsmála Mast

Breytingar með nýjum matvælalögum

- Frjálst flæði dýraafurða milli ríkja innan EES, þvs. samhæft eftirlit með framleiðslu
- Innflutningur dýraafurða frá 3ju ríkjum kemur á landamærastöðvar.
- Viðbót fóður þmt. gæludýrafóður frá þriðju ríkjum.
- Magnbreytingar hugsanlega litlar.
- Vörur koma í gegnum Evrópu.
- Viðbótarvernd vegna Salmonella

Hvers vegna innfl eftirlit?

- Samræming innan Evrópu
- Matarsýkingar – Salmonella, Kamfýlobakter, E.coli, Staph Aureus, Listeria, Clostridium
- Aðskotaefni ss. Melamín, þungmálmar, díoxín
- Sjúkdómsvarnir dýra – Gin og klaufaveiki, hundaeði, hringskyrfi, hunda- og kattamaurar, Veiru- og bakteríusýkingar í Hrossum, nautgripum, sauðfé.....